

РЕШЕНИЕ

№ 154

гр. Варна, 13.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Радослав Кр. Славов

Членове: Дарина Ст. Маркова
Женя Р. Димитрова

при участието на секретаря Ели К. Тодорова
като разгледа докладваното от Дарина Ст. Маркова Въззивно търговско дело
№ 20213001000569 по описа за 2021 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е въззивно, образувано по жалба на „Еврокапитал – България“ ЕАД в несъстоятелност със седалище гр.Бургас чрез синдика на несъстоятелния търговец Н.Г. срещу решение № 260098 от 07.05.2021г. по търг.дело № 861/19г. по описа на Варненски окръжен съд, с което са отхвърлени предявените от дружеството срещу „М Лизинг“ ЕАД със седалище гр.София и „Юробанк България“ АД със седалище гр.София иски с правно основание чл.26 ал.1 предл.първо от ЗЗД във връзка с чл.152 от ЗЗД за прогласяване на нищожността на сключен между „Еврокапитал – България“ ЕАД и „М – Лизинг“ ЕАД на договор за лизинг № 004572-001 от 24.03. поради постигнато съглашение, с което е уговорено предварително начин за удовлетворяване на кредитора, различен от предвиденото в закона и предявения в отношение на евентуалност с него иск с правно основание чл.26 ал.2 предл.четвърто от ЗЗД за прогласяване на нищожността на същия договор като привиден, прикриващ договор за заем; иск с правно основание чл.26 ал.1 предл.първо от ЗЗД във връзка с чл.152 от ЗЗД за прогласяване на нищожността на сключен между „Еврокапитал – България“ ЕАД и „М –

Лизинг“ ЕАД на договор за покупко-продажба на недвижим имот, обективиран в нотариален акт № 196, том I, рег.№ 2935 от 27.03.2008г. по описа на нотариус с рег.№ 102 от регистъра на НК, поради постигнато съглашение, с което е уговорено предварително начин за удовлетворяване на кредитора, различен от предвиденото в закона и предявения в отношение на евентуалност с него иск с правно основание чл.26 ал.2 предл.четвърто от ЗЗД за прогласяване на нищожността на същия договор като привиден, прикриваш договор за заем; и установителен иск с правно основание чл.124 от ГПК във вр. с чл.17 ал.2 от ЗЗД че „Юробанк България“ АД в качеството на правопреемник на „И Ар Би Лизинг България“ АД не е станало собственик на УПИ /дворно място/, находящо се в гр.Варна, ул.“Братя Миладинови“ № 22А и ул.“Любен Каравелов“ № 4, съставляващ УПИ 1-1, кв.728 по плана на трети микрорайон на сграда, заедно с построената върху имота административна сграда, както и всички подобрения и приращения върху имота, представляващи поземлен имот с идентификатор 10135.1508.79 и сграда с идентификатор 10135.1508.79.3.

Твърди че обжалваното решение е неправилно, необосновано и постановено в противоречие с материалния закон.

Оспорва приетото от съда, че разпоредбата на чл.152 от ЗЗД, визираща забрана за сключване на съглашения, с които се уговаря предварително, че ако задължението не бъде изпълнено, кредиторът ще стане собственик на вещта, както и всяко друго съглашение, с което е уговаря предварително начин на удовлетворяване на кредитора, различен от този, който е предвиден в закона, е недействително, не следва да се тълкува и прилага стриктно, а във връзка със специалните норми на ТЗ. Твърди че това е разширително тълкуване на императивни правни норми и е в противоречие с приетото в правната доктрина.

Излага че с исковата молба се атакуват два договора – договор за лизинг, който се подчинява на правилата на гл.23 от ТЗ и договор за покупко-продажба на недвижим имот, който се подчинява на правилата на Особена част първа Продажба на ЗЗД. Твърди че след като в ТЗ липсват изрични правила досежно недействителността на договора за лизинг, то следва за нищожността на този вид търговски сделки да се прилагат правилата на ЗЗД.

Твърди че нормата на чл.152 от ЗЗД е императивна по своя характер,

тъй като не предоставя възможност за отклонение във връзка със забраната за сключване на съглашения, с които се уговоря предварително, че ако задължението не бъде изпълнено, кредиторът ще стане собственик на вещта, както и тези, с които се уговаря предварително начин на удовлетворение на кредитора, различен от този, който е предвидил закон. Сочи че законът изрично е предвидил тяхната недействителност. Пзовава се на практика на ВКС, в която е застъпено становището, че сделка, сключена в хипотеза на чл.152 от ЗЗД е абсолютно нищожна и не поражда целените с нея правни последици.

Излага че първоинстанционният съд е прибегнал до смесване на правни институти, като е приложил специалните правила за продажба с уговорка за изкупуване по чл.333 от ТЗ към специалните правила на договора за лизинг, като по този начин незаконосъобразно е дерогирал приложното поле на чл.152 от ЗЗД във вр.с чл.288 от ТЗ по отношение на финансовия лизинг. Сочи че при поставеното от действащия закон правно условие лизинговата вещ поначало да е собственост на лизингодателя или на трето лице при финансовия лизинг, възможността, уредените от закона варианти на договора за лизинг да попадат в хипотезата на нищожност по чл.152 от ЗЗД е по определение изключена, но в случая при уговорените условия на договора за финансов лизинг, последван от продажбата на недвижим имот, тази възможност е станала налична.

Твърди че нищожността на атакуваната сделка е обусловена от сложна фактическа обстановка развила се между страните чрез предварително сключени сделки, които подробно излага във въззивната жалба. Сочи че съгласието за начина на удовлетворяване на кредитора е постигнато предварително, преди продажбата на имота с нотариален акт № 196 от 27.03.2008г., като реда и начина за връщане на имота са уговорени преди изповядване на сделката по нотариален ред с договора за лизинг от 24.03.2008г., който има характер на предварителен договор, съгласно уговореното в т.2.18.1 от него. Излага че ищцовото дружество е кредитирано със сумата 3 157 002.40 евро, предоставена като продажба цена на имота, като връщането и, заедно с изплащане на всички останали задължения на ищеца и свързани с него лица към дружеството – лизингодател и „И Еф Джи Юробанк България“ ЕАД са обезпечени с прехвърляне собствеността върху имота.

По отношение на евентуалния иск оспорва приетото от съда, че по делото не са представени доказателства, които да установяват привидността на договора за лизинг. Твърди че от съда не са коментирани предхождащите договора за ескроу сметка сделки, а именно договор за банков кредит от 17.10.2007г., сключен между „Петрол Холдинг“ АД и „Юробанк И Еф Джи България“ АД, който е обезпечен с ипотека, учредена с нотариален акт за учредяване на договорна ипотека. Сочи че същите установяват, че договорът за лизинг не е сключен с цел финансиране на „Еврокапитал – България“ ЕАД, а чрез него е реализирано извънсъдебно и предварително обезпечението, дадено в полза на „Петрол Холдинг“ АД при липсата на изпълнение.

Твърди че съдът е тълкувал разширително нормата на чл.152 от ЗЗД и при разглеждане на втория иск за нищожност по чл.26 ал.1 предл.първо от ЗЗД във вр. чл.152 от ЗЗД на нотариалния акт, с който е прехвърлена сградата. Сочи че прехвърлянето на имота представлява предварително уговорен начин на удовлетворяване на кредитора „И Еф Джи Лизинг“ ЕАД, сега „М Лизинг“ ЕАД, при липса на изпълнение или неточно изпълнение от страна на ищеца, както по процесния договор за лизинг, така и по други договори за лизинг и кредит. Твърди че нормата на чл.152 от ЗЗД е императивна и при нарушение на регламентираната в нея забрана, сделката е нищожна. Сочи че нотариалният акт за покупко-продажба на имота, е заменил нотариалният акт за учредяване на договорна ипотека върху същия имот, учредена като обезпечение за дълг на „Петрол Холдинг“ АД към „Българска пощенска банка“ АД. Сочи че „М Лизинг“ ЕАД е придобило имота за сумата 3 157 002.40 евро, която сума е послужила за удовлетворяване на вземането на банката от „Петрол Холдинг“ АД и съответно банката е дала съгласие за заличаване на ипотека, независимо от разликата между цената по договора за продажба и стойността на имота и размера на обезпечения с имота дълг.

Твърди че решението, с което е отхвърлил и кумулативно предявения установителен иск е неправилно.

Моли съда да отмени изцяло обжалваното решение и вместо него да постанови друго, с което предявените искове да бъдат уважени. В съдебно заседание, чрез процесуален представител, поддържат въззивната жалба и молят съда да я уважи, като отмени обжалваното първоинстанционно решение.

Въззиваемите страни „М – Лизинг“ ЕАД със седалище гр.София и „Юробанк България“ АД със седалище гр.София, в депозиран в срока по чл.263 ал.1 от ГПК писмен отговор, изразяват становище за неоснователност на подадената жалба и молят съда да потвърди обжалваното решение. В съдебно заседание, чрез процесуални представители, оспорват въззивната жалба и молят съда да потвърди обжалваното решение.

Към настоящето производство е присъединена частна жалба на „Еврокапитал - България“ ЕАД в несъстоятелност срещу определение № 260712 от 07.07.2021г., постановено по реда на чл.248 от ГПК, в частта му, с която съдът е определил дължимата по делото по иска за нищожност на договора за лизинг държавна такса в размер на сумата 125 633.94лв. Твърди че неправилно съдът е определил дължимата държавна такса на база цена на иска съвпада с данъчната оценка на недвижимия имот. Твърди че цената на иска следва да бъде определена по реда на чл.69 ал.1 т.5 от ГПК на база годишната наемна цена, и същата е в размер на сумата 22 189.42лв. Моли съда да отмени обжалваното определение над този размер.

Въззивният съд, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, заедно и поотделно, и съобразно предметните предели на въззивното производство, приема за установено следното:

Предявени са искове от „Еврокапитал – България“ ЕАД в несъстоятелност със седалище гр.Бургас срещу „М Лизинг“ ЕАД със седалище гр.София и „Юробанк България“ АД със седалище гр.София искове с правно основание чл.26 ал.1 предл.първо от ЗЗД във връзка с чл.152 от ЗЗД за прогласяване на нищожността на сключен между „Еврокапитал – България“ ЕАД и „М – Лизинг“ ЕАД на договор за лизинг № 004572-001 от 24.03. поради постигнато съглашение, с което е уговорено предварително начин за удовлетворяване на кредитора, различен от предвиденото в закона и в отношение на евентуалност с него иск с правно основание чл.26 ал.2 предл.четвърто от ЗЗД за прогласяване на нищожността на същия договор като привиден, прикриващ договор за заем; иск с правно основание чл.26 ал.1 предл.първо от ЗЗД във връзка с чл.152 от ЗЗД за прогласяване на нищожността на сключен между „Еврокапитал – България“ ЕАД и „М – Лизинг“ ЕАД на договор за покупко-продажба на недвижим имот, обективиран в нотариален акт № 196, том I, рег.№ 2935 от 27.03.2008г. по

описа на нотариус с рег.№ 102 от регистъра на НК, поради постигнато съглашение, с което е уговорено предварително начин за удовлетворяване на кредитора, различен от предвиденото в закона и в отношение на евентуалност с него иск с правно основание чл.26 ал.2 предл.четвърто от ЗЗД за прогласяване на нищожността на същия договор като привиден, прикриващ договор за заем; и установителен иск с правно основание чл.124 от ГПК във вр. чл.17 ал.2 от ЗЗД че „Юробанк България“ АД в качеството на правоприемник на „И Ар Би Лизинг България“ АД не е станало собственик на УПИ /дворно място/, находящо се в гр.Варна, ул.“Братя Миладинови“ № 22А и ул.“Любен Каравелов“ № 4, съставляващ УПИ 1-1, кв.728 по плана на трети микрорайон на сграда, заедно с построената върху имота административна сграда, както и всички подобрения и приращения върху имота, представляващи поземлен имот с идентификатор 10135.1508.79 и сграда с идентификатор 10135.1508.79.3.

Не са спорни между страните по делото сключването на следните договори между тях:

Н а 24.03.2000г. между „И Еф Джи Лизинг“ ЕАД, /с променени наименования на „И Ар Би Лизинг“ ЕАД, а сега „М Лизинг“ ЕАД/ в качеството му на лизингодател и „Еврокапитал - България“ АД – лизингополучател е сключен договор за лизинг № 004572-001, по силата на който лизингодателят се задължава да придобие и достави на лизингополучателя за използване следния актив, представляващ урегулиран поземлен имот /дворно място/, находящ се в гр.Варна, ул.“Братя Миладинови“ № 22А и ул.“Любен Каравелов“ № 4, съставляващ УПИ 1-1, кв.728 по плана на трети микрорайон на сграда, заедно с построената върху имота административна сграда, ведно с припадащите се идеални части от общите части на сградата и от правото, както и всички подобрения и приращения върху имота. Уговорената между страните доставна цена е в размер на 3 157 002.40 евро, която следва да бъде заплатена съгласно условията на договор за ескроу сметка, сключена между „И Еф Джи Лизинг“ ЕАД, „И Еф Джи Юробанк България“ АД, „Петрол Холдинг“ АД и „Еврокапитал – България“ АД, неразделна част от договора за лизинг. Условията в договора за лизинг предвиждат срок - 180 месеца, остатъчна стойност – 1 242 954.52 евро, платима заедно с последната лизингова вноска, 180 броя лизингови вноски, включващи главница и лихва, платима

ежемесечно, плаващ лихвен процент. Подписан е погасителен план към договора. На договора е предаден и характер на предварителен договор за продажба на отдадения на лизинг актив при цена и условия, уговорени в него.

На 27.03.2008г. между „Еврокапитал – България“ АД и „И Еф Жи Лизинг“ ЕАД, /с променени наименования на „И Ар Би Лизинг“ ЕАД, а сега „М Лизинг“ ЕАД/ по нотариален акт № 196, том I, рег.№ 2935 от 27.03.2008г. по описа на нотариус с рег.№ 102 от регистъра на НК е сключен договор за покупко-продажба на недвижим имот, по силата на който „Еврокапитал – България“ АД продава на „И Еф Жи Лизинг“ собствения си недвижим имот, предмет на сключения на 24.03.2008г. договор за лизинг, за сумата 3 157 002.40 евро, заплатена по специална доверителна сметка описана в договора при условията на договор за ескроу сметка от 25.03.2008г., подписан между „Юробанк И Еф Жи България“ АД, „И Еф Жи Лизинг“ ЕАД, „Еврокапитал – България“ АД и „Петрол Холдинг“ АД.

Като доказателство по делото е представен договор от 25.03.2008г. за откриване на специална доверителна сметка /договор за ескроу сметка/, подписан между „Юробанк И Еф Жи България“ АД – доверителна банка, „И Еф Жи Лизинг“ ЕАД - купувач, „Еврокапитал – България“ АД - продавач и „Петрол Холдинг“ АД - кредитополучател. От съдържанието на договора се установява, че между кредитополучателя и банката има сключен договор за банков кредит от 17.10.2007г., обезпечен с ипотека върху процесния имот. Договорено е между страните, че постъпилата от купувача по специалната доверителна сметка сума ще послужи за частично погасяване на дълга на кредитополучателя по договора за кредит, след което ще бъде заличена ипотеката върху имота.

Към договора за лизинг № 004572-001 от 24.03.2008г. са сключени няколко допълнителни споразумения анекси № 1 от 13.06.2008г., с погасителен план, № 2 от 27.12.2013г. с погасителен план, № 3 от 02.02.2015г. с общи условия и Тарифа, с които се предоговарят срокът на договора, остатъчната стойност, лихвени проценти, дадени по договора обезпечения.

Не е спорно преобразуването на „И Ар Би Лизинг“ ЕАД чрез отделяне на част от имуществото му в новоучредено дружество „И Ар Би Лизинг България“ ЕАД, вписано в търговския регистър на 07.02.2018г. Към патримониума на което новоучредено дружество е преминал процесният

имот.

Не е спорно съществуването на спорове между страните по договора за лизинг и висящи към момента съдебна дела между тях по повод изпълнение на задълженията по договора за лизинг за незаплатени лизингови вноски и за неизпълнение на задължението на лизингодателя да прехвърли правото на собственост на лизингополучателя. Извън предмета на настоящето производство обаче са споровете между страните досежно изправността на страните по лизинговия договор.

При така установените безспорни между страните факти, въззивният съд намира че процесните два договора – за лизинг и за продажба на недвижим имот следва да бъдат разглеждани заедно, като самостоятелни договори в рамките на правоотношение по договор за обратен лизинг. Макар и договорът за обратен лизинг да не е изрично регламентиран в глава 23 на ТЗ в практиката и теорията се приема, че договорът за обратен лизинг е разновидност на договора за финансов лизинг. Приема се че обратен или възвратен лизинг е този, при който третото лице – продавач и лизингополучателят съвпадат. В този случай също възникват правоотношения по два договора - договор за финансов лизинг и договор за покупко-продажба на вещта, като едно лице встъпва в договорно правоотношение с друго лице – лизингодателя, веднъж в качеството на продавач по договор за покупко-продажба и втори път като лизингополучател по договора за финансов лизинг.

Макар и да не е изрично регламентиран в глава 23 от ТЗ няма спор в правната теория и съдебната практика за възможността за сключване на договор за обратен лизинг като разновидност на договора за финансов лизинг и за неговата действителност с оглед принципа на договорната свобода, установена в чл.9 от ЗЗД, който намира приложение на основание чл.288 от ТЗ. Правните норми на глава 23 от ТЗ уреждащи договора за лизинг са диспозитивни. В международен счетоводен стандарт 17 „Лизинг“, приет с Регламент /ЕО/ № 1725/2003 на Комисията от 29.03.2003. относно приемането на някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент /ЕО/ № 1606/2002г на Европейския парламент и на Съвета на ЕС и Национален счетоводен стандарт 17 Лизинг /отм./ изрично са регламентирани счетоводните аспекти на продажбата с обратен лизинг. Съобразно тях

продажбата с обратен лизинг е сделка, свързана с продажба на актив от доставчик и отдаването под наем на същия актив обратно на доставчика, при взаимосвързаност на лизинговото плащане и продажната цена като договаряни в пакет. /в този смисъл определение № 60612 от 26.11.2021г. на ВКС, второ търг.отделение по т. д. № 2327/20г. и цитирани в него решение № 236 от 07.07.2005г. по в.гр.дело № 140/05г. на АС Велико Търново и решение № 521 от 02.06.2010г. по в.гр. д. № 2655/09г. на Софийски АС/.

По исковете за нищожност на двата договора поради противоречие със забраната на чл.152 от ЗЗД:

Нормата на чл.152 от ЗЗД обявява за недействително съглашението, с което се уговаря предварително, че ако задължението не бъде изпълнено, кредиторът ще стане собственик на вещта, както и всяко друго съглашение, с което се уговаря предварително начин за удовлетворение на кредитора, различен от този, който е предвиден в закона.

Разгледани в съвкупност сключените между страните договор за лизинг от 24.03.2008г., договор от 25.03.2008г. за откриване на специална доверителна сметка /договор за ескроу сметка/ и договор за продажба на недвижим имот сключен в нотариална форма от 27.03.2008г. не водят до извод за наличие на хипотезите на чл.152 от ЗЗД.

Като разновидност на договора за финансов лизинг и по отношение на договора за обратен лизинг следва да се приеме, че договорът представлява специфична финансова инвестиционна операция за предоставяне на кредит във веществена форма, по избор на лизингополучателя. Във фактическия състав на финансовия лизинг се включват както поръчката на лизингополучателя /мандатен елемент/, така и придобиването на вещта от лизингодателя от самия лизингополучател, с негови средства /финансово-кредитен елемент/ и предоставянето ѝ за ползване на лизингополучателя срещу заплащане на съответните лизингови вноски.

От договора за ескроу сметка се установява съществуването на задължения на трето по спора лице към банка, съответно свързани с лизингополучателя и лизингодателя, като продажната цена на имота в договора за продажба, равна на доставната цена на имота в лизинговия договор, е предоставена за погасяване на съществуващо задължение на третото лице.

Поради което и съставът на въззивния съд приема, че в случая е налице финансирането от лизингодателя на дружеството – въззивник.

Уговорката в чл.2.18.3 от договора за лизинг, даваща право на лизингодателя да обяви за предсрочно изискуеми всички задължения по договори за лизинг както с лизингополучателя „Еврокапитал – България“ АД, така и с други лизингополучатели „Петрол Холдинг“ АД и „БПИ“ ЕАД в случаите на неизпълнение на задължение на лизингополучателя на което и да е от задълженията му, по който и да е договор за финансов или оперативен лизинг или договор за кредит, сключени със свързани с банката дружества, и да се удовлетвори предпочтително от всички или от което и да е от предоставените обезпечения, не се тълкува от съда като клауза, поставяща изрично изискване за погасяване на всички задължения по сключени договори за лизинг и кредит преди придобиване обратно на правото на собственост върху имота от страна на лизингополучателя след изплащане на лизинговите вноски и остатъчната стойност на актива. От представените по делото договори не може да бъде направен извод че в хипотеза на изпълнение на всички задължения на лизингополучателя по процесния договор за лизинг, неизпълнението на задълженията на свързаните с него лица по други правоотношения с лизингодателя и банката, би възпрепятствало придобиването на собствеността върху вещта. Поради което и не може да се приеме, че сключвайки договора за лизинг и договора за продажба страните по тях са сключили съглашение по смисъла на чл.152 от ЗЗД.

Не е спорно че имотът е бил ипотекиран за задължения на „Петрол холдинг“ АД към банката, като след погасяване на част от задължението по договор за кредит в резултат на заплащане на продажната цена ипотеката е заличена. Действително имотът е придобит от лице, свързано с обезпечения кредитор, но съобразно уговорките в договора за лизинг е поето задължение от лизингодателя да прехвърли обратно на лизингополучателя собствеността при изпълнение на задълженията на лизингополучателя.

Прехвърлянето на собствеността на лизингодателя при сключване на договора за лизинг е част от задълженията по договора за обратен финансов лизинг. Прехвърлянето на правото на собственост върху лизинговия актив по процесния договор е безусловно и не зависи от изпълнението или неизпълнението на задълженията на лизингополучателя. Сочената от

въззивника практика - решение № 65 от 21.02.2018г. на АС – Пловдив по в. т. д. № 660/17г, недопуснато до касация с определение № 264 от 21.05.2019г. на ВКС по т.д.№ 1840/18 г., I т. о., не е постановено в идентична фактическа обстановка, още повече че в решението на апелативния съд не е застъпена тезата за нищожност на договора за обратен финансов лизинг, а изводите за нарушаване на забраната на чл.152 от ЗЗД са основани на съвкупния анализ на конкретните уговорки в договора за лизинг и договора за продажба, различни от настоящите.

На следващо място уговореното от страните прехвърляне на собствеността върху недвижимия имот не представлява обезпечение на вземанията на лизингодателя. Макар и от договора за специална доверителна сметка да е ясно предназначението на продажната цена, равна на доставната цена по договора за лизинг – за погасяване на дълг, ясно е изразена волята на страните по договора за лизинг предоставяне на имота за ползване на лизингополучателя, включително и чрез отдаване под наем на трето лице, както и правото му да придобие обратно собствеността.

С оглед на така изложеното, съставът на въззивния съд намира исковете за прогласяване на нищожност на договор за лизинг и на договора за продажба на недвижим имот като нищожни поради противоречие със закона – чл.152 от ЗЗД за недоказани и неоснователни и следва да бъдат отхвърлени, а решението на първоинстанционния съд в тези части следва да бъде потвърдено. Събраните по делото доказателства обосновават типичната за договора за финансов лизинг цел.

По предявените в евентуалност искове за нищожност на двата договора като привидни, прикриващи договор за заем:

Въззивният съд намира предявените искове за неоснователни. По изложени по-горе съображения съдът приема че договорът за обратен лизинг е разновидност на договора за финансов лизинг и макар и да не е изрично регламентиран в ТЗ е действителен договор. В хипотезата на финансов лизинг винаги се касае за кредитиране на лизингополучателя от лизингодателя – за придобиване на определен актив от лизингодателя с негови средства и предоставянето му за ползване от лизингополучателя срещу заплащане на съответните лизингови вноски. Поради което и в случая не може да се говори за привидни и прикрити сделки, тъй като волята на страните е една и тя е

изразена ясно в трите договора – за лизинг, за специална доверителна сметка и за продажба. Прехвърлянето на собствеността на лизингодателя при сключване на договора за лизинг е част от задължителното съдържание на договора за обратен финансов лизинг.

Поради което и исковете за прогласяване на нищожността на двата договора на това основание следва да бъдат отхвърлени, а обжалваното решение в тези части потвърдено.

С оглед неоснователността на исковете за прогласяване на нищожност на договора за продажба, неоснователен е и установителният иск че „Юробанк България“ АД в качеството и на правоприемник на „И Ар Би Лизинг България“ ЕАД не е станал собственик на имота, поради което и следва да бъде отхвърлен, а решението в тази част потвърдено.

По частната жалба:

С решението след отхвърляне на предявените искове и на основание чл.620 ал.5 от ТЗ първоинстанционният съд е осъдил несъстоятелния ищец да заплати дължими по делото държавни такси, сред които и държавна такса по иска за прогласяване на нищожността на договор за лизинг в размер на 125 263.04лв. С обжалваното определение № 260712 от 07.07.2021г., постановено по реда на чл.248 от ГПК молбата за изменение на решението в частта му за разноските, досежно присъдената държавна такса по иска за нищожност на договора за лизинг е оставена без уважение.

Цената на иска е тази, която е определена при завеждане на делото. На основание чл.70 ал.1 от ГПК цената на иска се посочва от ищеца. Въпросът за цената на иска може да се повдигне от ответника или служебно от съда най-късно в първото заседание за разглеждане на делото. В случай на несъответствие на указаната цена с действителната съдът определя цената на иска. След първото по делото заседание цената на иска става окончателна и не може да бъде променяна, освен при изменение размера на иска. В този смисъл е трайната практика на ВКС. /тълкувателно решение № 3 от 27.10.2014г. по тълк.дело № 3/14г. на ОСГТК на ВКС, определение № 241 от 16.06.2020г. по ч.гр.дело № 1297/20г. на трето г.о., определение № 74 от 12.02.2020г. по гр.дело № 3745/19г. на четвърто г.о., определение № 112 от 29.03.2021г. по ч.гр.д. № 1009/21г. на трето г.о./

В настоящия случай цената на иска за нищожност на договора за лизинг

е посочена от ищеца с молба вх.№ 18506 от 17.06.2019г. и е в размер на 3 157 002.40 евро или 6 174 560лв. Нито от ответника, нито от съда служебно е повдиган въпроса за посочената от ищеца цена на иска за прогласяване на нищожност на договора за лизинг. Само по отношение на исковете за нищожност на договора за продажба на недвижим имот и по установителния иск от съда е повдигнат въпроса за цената на иска, и същата е определена съобразно събраните по делото доказателства за данъчна оценка на имота /л.193 от първоинстанционното дело и разпореждане на съда от 12.08.2019г. за определяне на дължимите държавни такси по тези искове/.

С оглед на така изложеното, съставът на въззивния съд намира, че дължимата държавната такса, която следва да бъде възложена на масата на несъстоятелността следва да бъде определена върху цената на иска, посочена от ищеца, тъй като същата цена е определена по реда на чл.70 ал.1 от ГПК и повече не може да се оспорва. Във всеки следващ момент, когато съдът трябва да вземе отношение по какъвто и да е повод относно цената на иска, той трябва да се ръководи от тази окончателна цена, без да има право да я променя.

Поради което, дори и настоящият състав на въззивния съд да счита, че цената на иска за нищожност на договора за лизинг следва да бъде определена по реда на чл.69 ал.1 т.5 от ГПК, а не по чл.69 ал.1 т.4 от ГПК, при определяне на държавната такса, която следва да бъде възложена за плащане същата следва да бъде определена върху цената на иска, определена по реда на чл.71 ал.1 от ГПК.

В настоящия случай първоинстанционният съд неправилно е определил дължимата държавна такса по иска за нищожност на договора за лизинг върху данъчната оценка на имота в размер на сумата 125 263.04лв. Дължимата държавна такса съобразно цената на иска е в размер на сумата 246 982.40лв. Въпреки тази констатация с настоящето решение от въззивната инстанция не може за първи път да се присъди установената разлика, а това може да бъде сторено само от първоинстанционния съд.

С оглед на така изложеното частната жалба срещу присъдената държавна такса за разликата над 22 189.42лв. до 125 263.04лв. е неоснователна и следва да бъде оставена без уважение.

На основание чл.78 ал.3 от ГПК и с оглед изхода на спор в полза на

въззиваемото дружество „Юробанк България“ АД следва да бъдат присъдени направените пред въззивна инстанция разноски по делото в размер на сумата 36 516лв., представляващи адвокатско възнаграждение, своевременно заявени в представен от страната списък на разноските и с представени доказателства за извършването им. Възражението за намаляване на адвокатското възнаграждение е неоснователно с оглед цената на трите обективно кумулативно предявени иска.

С оглед нормата на чл.620 ал.5 от ТЗ и изхода на спора, въззивникът „Еврокапитал – България“ ЕАД в несъстоятелност следва да бъде осъден да заплати дължимите за въззивното производство държавни такси по трите кумулативно съединени иска, съответно в размер на 123 491.20лв. по иска за нищожност на договора за лизинг и по 15 657.88лв. по исковите за нищожност на договора за продажба на недвижим имот и иска за отричане на правото на собственост върху имота, или общо в размер на сумата 154 806.96лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260098 от 07.05.2021г. по търг.дело № 861/19г. по описа на Варненски ОС.

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ частна жалба на „Еврокапитал - България“ ЕАД в несъстоятелност срещу определение № 260712 от 07.07.2021г., постановено по реда на чл.248 от ГПК, в частта му досежно присъдената държавна такса по иска за нищожност на договора за лизинг за разликата над 22 189.42лв. до 125 263.04лв.

ОСЪЖДА „Еврокапитал – България“ ЕАД в несъстоятелност със седалище гр.Бургас, адрес на управление гр.Бургас, ул.“Александровска“ № 21, ет.Е, ЕИК 130487974, да заплати на „Юробанк България“ АД със седалище гр.София, ЕИК 000694749, сумата 36 516лв. /тридесет и шест хиляди петстотин и шестнадесет лева/, представляваща направени пред въззивна инстанция разноски.

ОСЪЖДА „Еврокапитал – България“ ЕАД в несъстоятелност със

седалище гр.Бургас, адрес на управление гр.Бургас, ул.“Александровска“ № 21, ет.Е, ЕИК 130487974, да заплати по сметка на Апелативен съд – Варна сумата 154 806.96лв. /сто петдесет и четири хиляди осемстотин и шест лева и деветдесет и шест стотинки/, представляваща дължими по делото държавни такси.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС на РБ при условията на чл.280 ал.1 и ал.2 от ГПК в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____